

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

СПРАВА “БАТРАК ПРОТИ УКРАЇНИ”

(Заява № 50740/06)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

18 червня 2009 року

ОСТАТОЧНЕ

18/09/2009

Текст рішення може зазнати редакційної правки.

У справі «Батрак проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Пеер Лоренцен (Peer Lorenzen), *Голова*,

Карел Юнгвірт (Karel Jungwiert),

Рената Ягер (Renate Jaeger),

Марк Віллігер (Mark Villiger),

Ізабель Берро-Лефевр (Isabelle Berro-Lefevre),

Здравка Калайджиева (Zdravka Kalaydjieva), *судді*,

Станіслав Шевчук (Stanislav Shevchuk), *суддя ad hoc*,

та Клаудія Вестердік (Claudia Westerdiek), *Секретар секції*,

після обговорення за зачиненими дверима 26 травня 2009 року,

вносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою, поданою громадянкою України пані Людмилою Микитівною Батрак (далі — заявниця) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція).

2. Уряд України (далі — Уряд) був представлений його Уповноваженим — п. Ю. Зайцевим, Міністерство юстиції.

3. Суд вирішив направити Уряду скарги заявниці на невиконання рішення суду, винесеного на її користь. Було також вирішено розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно (пункт 3 статті 29 Конвенції).

ЩОДО ФАКТІВ

I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4. Заявниця, пані Людмила Микитівна Батрак, народилась у 1938 році та проживає у місті Кременчук.

5. 9 квітня 2004 року Автозаводський районний суд міста Кременчука присудив заявниці 8636,45 гривень¹ виплат, гарантованих статтею 57 Закону України «Про освіту». Зазначені виплати,

передбачені для викладачів, не здійснювались через відсутність видатків на такі цілі у державному бюджеті.

6. У 2004 році Верховна Рада України прийняла законодавчі заходи (Закон № 1994-IV), встанов-

люючи зобов'язання щодо погашення кредиторської заборгованості, що передбачені статтею 57

Закону України «Про освіту» починаючи з 2005 року і протягом п'яти років.

1

Офіційний вісник України

2010, № 18

101

РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Ст. 821

7. Суд не отримав інформації від заявниці щодо повного виконання цього рішення суду.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

8. Відповідне національне законодавство наведено в рішенні «Скрипняк та інші проти України»

(*Skrynyak et autres c. Ukraine*), №№ 9177/05, 14241/05, 10596/06, 17346/06, 20912/06 та 34604/06, пп. 7–13, від 10 липня 2008 року).

ЩОДО ПРАВА

I. ЩОДО НЕВИКОНАННЯ РІШЕННЯ СУДУ

9. Заявниця скаржилась на те, що тривалість виконавчого провадження за рішенням суду, ви-

¹ Приблизно 1283 євро.

несеним на її користь, є надмірною. Вона стверджувала, що тривалий строк виконання становить порушення її права, гарантованого пунктом 1 статті 6 Конвенції. Заявниця посилалась також на статтю 13 Конвенції. Суд вважає, що скаргу стосовно тривалого виконання потрібно розглядати виключно за пунктом 1 статті 6 Конвенції.

10. Заявниця також стверджувала, що надмірна тривалість виконавчого провадження за рішенням суду, винесеним на її користь, порушує її право на мирне володіння своїм майном. Вона посилалась на статтю 1 Першого протоколу. Відповідні положення Конвенції викладені наступним чином:

П у н к т 1 с т а т т і 6 К о н в е н ц і ї

«Кожен має право на ... розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ... який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

С т а т т я 13

«Кожен, чії права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

С т а т т я 1 П е р ш о г о п р о т о к о л у

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

А. Щодо прийнятності

11. Суд вважає, що скарги не є явно необґрунтованими у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції.

Він також зазначає, що вони не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Тому вони повинні бути визнані прийнятними.

В. Щодо суті

12. Уряд подав зауваження, подібні тим, що раніше наводились у справі «Скрипняк та інші проти України» (*Skrypnyak et autres*), стверджуючи про відсутність порушень Конвенції (див. вищезгадане «Скрипняк та інші проти України» (*Skrypnyak et autres*), п. 19).

13. Заявник оскаржив зауваження Уряду.

14. Суд також зазначає, що зауваження Уряду не дозволяють встановити, чи становить виплата заявниці коштів повне виконання рішення суду у справі. Однак вищезазначена сума до цього часу не була виплачена у повному обсязі.

15. Суд вже розглядав справи, подібні до цієї, в яких він встановив порушення пункту 1 статті 6

Конвенції та статті 1 Першого протоколу (див., наприклад, «Скрипняк та інші» (*Skrypnyak et autres*),

пп. 21–24 та 27–28). Після розгляду всіх матеріалів, які були йому представлені, Суд вважає, що

Уряд не навів жодного факту чи аргументу, що могли б переконати дійти іншого висновку.

16. Відповідно мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу.

II. ЩОДО ІНШИХ СКАРГ

17. Посилаючись на статтю 2 Конвенції, заявниця скаржилась на те, що її заробітна плата вчас-

но не була їй повністю сплачена і що це призвело до жалюгідного існування. Вона також посила-

лась на статтю 53 Конвенції, не вказуючи на конкретне порушення.

18. Суд, дослідивши всі наявні матеріали, не встановив в тій мірі, в якій він є повноважним ви-

вчати заявлені скарги, жодного порушення прав та свобод, гарантованих Конвенцією. Відповідно

РІШЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Офіційний вісник України

2010, № 18

102

Ст. 821

ця частина скарги є явно необґрунтованою і повинна бути відхилена відповідно до пунктів 3 та 4

статті 35 Конвенції.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

19. Стаття 41 Конвенції передбачає:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право від-

повідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необ-

хідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію».

А. Шкода та судові витрати

20. Заявниця вимагала 5385,83 гривень² відшкодування матеріальної шкоди і 20 000 євро від-

шкодування матеріальної та моральної шкоди. Вона також вимагає 4092,66 гривень³ відшкодуван-

ня судових витрат.

21. Крім того, заявниця вимагала перерахування присудженої національним судом суми з ура-

хуванням відсотку інфляції.

22. Уряд висловив свою незгоду з вимогами заявниці щодо відшкодування матеріальної і мо-

ральної шкоди. Уряд також надав заперечення щодо необґрунтованості суми, яку вимагає заявни-

ця як відшкодування матеріальної шкоди.

23. Суд вважає, що Уряд повинен відшкодувати заявниці матеріальну шкоду, а саме — суму, яка

була їй присуджена рішенням суду у справі і залишається невиплаченою. Суд відхиляє решту вимог.

24. Вирішуючи на засадах справедливості, Суд вважає за потрібне присудити заявниці 1200 євро

відшкодування моральної шкоди.

25. Стосовно вимог перерахунку суми заборгованості з урахуванням розміру інфляції з огляду

на той факт, що ці вимоги не були підкріплені розрахунками, які ґрунтуються на офіційних даних,

Суд вважає, що немає необхідності присуджувати будь-яку суму у цьому зв'язку.

26. Щодо вимоги відшкодування судових витрат відповідно до практики Суду заявниця має

право на відшкодування судових витрат у разі, якщо буде встановлено, що ці витрати були необхід-

ними і дійсно понесеними, а їх сума була розумною. У цій справі, з огляду на наявні матеріали, Суд

вважає, що немає підстав для присудження заявниці такого відшкодування.

В. Пеня

27. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Євро-

пейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву стосовно скарг на тривалість виконавчого провадження прийнятною, а ре-

шту скарг у заяві — непринятною.

2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

3. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу.

4. *Постановляє*, що:

а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення набуде статусу остаточного відповідно до пунк-

ту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявниці:

i. кошти, які були присуджені заявниці рішенням суду та досі належать їй до сплати як компен-

сація матеріальної шкоди;

ii. 1200 (одну тисячу двісті) євро компенсації моральної шкоди плюс будь-який податок, який

може бути стягнуто;

б) ці суми мають бути конвертовані у національну валюту держави-відповідача за курсом на

день здійснення платежу;

с) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на вищезазначену суму

нараховуватиметься простий відсоток (*intérêt simple*) у розмірі граничної позичкової ставки

Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткових пункти.

5. *Відхиляє* решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою мовою і повідомлено у письмовій формі 18 червня 2009 року згідно

з пунктами 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

К. ВЕСТЕРДІК П. ЛОРЕНЦЕН

Секретар Голова

2 754 євро.

3 573 євро.__